

- Rane, hei Rane!
- Mitä se siinä ..., Rauno vastasi unisena ja yritti kääntää sohvalta kylkeä.
- Katoppa tätä ilmotusta tässä lehesä, Ellu sanoi sohvan reunalle istuessaan.
- Enkä kato mittään, mää nukun ny, ainaki vähä aikaa, paa se lehti siihen pöydälle, mää luen ko jouan.

Elina alkoi tökkiä Raunon kylkeen ja hätisti miestänsä hereille. ”Helevatan sohvaperuna, nyt heräät”, Elina ajatteli, mutta yritti pitää tunteensa kurissa ja olla hyväntuulisena, se oli parempi vaihtoehto, vuosien varrella koettua. Rauno uhkasi pieraista, jos ei tökkiminen lopu. Mutta lopulta hän antoi periksi.

- No hyvä on, hyvä on, noustaan noustaan, näytä se sitte, jotakin paskaa taas ...
- Katoppa tätä, ois töitä sulle.
- Aha, Rauno ynähti hieman kiinnostuneena, hieroi silmiään ja terästi sitten katsettaan siihen kohtaan, jota Ellu osoitti.
- **TIENAA hyvin joulupukkina! Tarvitset vain auton, iloisen mielen ja selvän pään. Loput saat meiltä**, tankkasi Rauno lehdestä, katsoi sitten Elinaa pikään ja sanoi:
 - Mitä sää höpötät, minusta mihinkään pukiksi oo ... ei oo autua, ei oo ilosta mieltä, eikä kovin ussein selevää päätäkään. Ja mitä tuo loppu on, mitä sieltä saa, naamari ja irtoparta vissiin ku firma antaa.
 - Oli mitä oli, mutta yhen illan aikana voi tienata paljokin, pukkien palakat voi olla hyvät, veljes antaa autua lainaan, ihan varmasti. Soita sinne.
 - Soita ite, Rauno sanoi ärtyneesti, nousi ylös ja lähti kohti vessaa.
 - Ei ne naisia ota pukiksi, pukkina pittää olla mies, Ellu huusi perään.
 - Olis jo aika, tasa-arvon vuoksi, kuului vessan ovelta vastaus. Takaisin palatessaan Rauno oli miettinyt asiaa tarkemminkin:
 - Ei tuossa sanota, että haettas vaan miehiä, semmosta työpaikkailmotusta ei laki ees salli. Naistenhan pittää nousta barrikadeille, jos ne ei kelepaa pukiksi. Ja miten se muuten se asia on, että voiko joulupukki olla homo? Sukupuolineutraali joulupukkius, miksi siitä ei kirkolliskokous tee päätöstä, jouluhan on ristillinen juhla, pukin pitäis tulla kaapista ulos, vaikka impotentti kai se pukki on, ko se on niin vanahaki ...
 - Oo hilijaa ääliö, Ellu sanoi.

Aikansa intettyään asiasta ja laskupinon läpikäytyään Rauno istui pöydän ääreen, tarttui puhelimeen, soitti numeroon ja takelteli kysymyksensä pukinvirasta. Nopeasti puhuva myyntimiehen ääni kertoi pukkina olemisen oikeudet ja velvollisuudet. Rauno kuunteli litanian läpi; ehdoton selväpäisyys, iloinen mieli ja auto piti olla, palkkaus provisiolla, mitä useamman paikan ehtisi läpi käymään, sitä isompi palkka. Firma hoitaisi mainostuksen, Rauno päivystäisi puhelinta ja sopisi pukkina olosta. Puhelin, naamari partoineen ja muut asusteet ja henkinen tuki tulisi firman puolesta.

- Että liukuhihnatyötä urakalla, Rauno analysoi vanhalla työelämäkokemuksella. - Ja munhan siinä pitäis tehdä kaikki, puhelintakin päivystää. Mitä te ite teettä?
- Me huolehdimme mainostuksesta lehdissä ja netissä ja varusteista. Työtahdin voi määrätä itse, sitä suurempi palkka, mitä enemmän asiakkaita.
- Sitten myyntimiehen kone lähti kunnolla käyntiin:
 - Meillä on maailmanlaajuinen, ylikansallinen pukkiverkosto, joka on suurin alallaan, järjestämme myös muihin juhlapäiviin liittyviä huvipalveluja, henkilöstömme on tutkimusten mukaan erittäin sitoutunutta ja tyytyväisiä työhönsä. Me voimme taata ison talon edut ja plaa plaa plaa plaa ... ”Lopeta jo perkele”, Rauno ajatteli.
- Kuultuaan provision määrän, Raunon naama alkoi punoittaa kuin joulupukilla ja hän tiuskahti:
 - Se on sitte yrittäjäriski joulupukilla, mää teen työt ja te otatta rahat.
 - Älä oo niin töykiä, Ellu supisi Raunon korvaan nopeasti.

Rauno tökki Ellua edemmäksi, otti puhelimen pois hetkeksi korvaltaan ja supatti kiukkuisesti takaisin:

- Älä ny helevetisä häirihte liikeneuvottelua!

Ja sitten Rauno jatkoi taas puhelimeen:

- No minkälaiset työehot ne muuten on?

- Vakuutukset ja verot hoidetaan normaalisti, työsopimus tehdään määräajaksi, tässä pukkitoiminnassa ei virallista työehtosopimusta ole, mutta työlakeja noudatetaan.

- Njaa, no pittää miettiä asiaa, Rauno sanoi tahallaan venytetyllä äänellä.

Vastapuolella oli hetken hiljaisuus, sitten kuului:

- Tämän puhelinkeskustelun perusteella vaikuttaa hieman sille, että te ette ole aidosti kiinnostunut tästä pukin työstä niillä säännöillä, mitkä meillä ovat, pyrimme siihen, että henkilökuntamme olisi mahdollisimman sitoutunutta työhönsä, henkilöstö on yrityksemme tärkein voimavara, mutta teidän tapanne käsitellä tätä asiaa ...

- No joo, suattaapi olla ja suattaapi olla olematta, joulupukki on vappaa taiteilija, eikä tuo teijän systeemi kyllä taija tehä kunniaa vanhalle gubbelle, kiitosta vuan ja ei palata.

Rauno nousi pöydästä ja lähti kohti olohuoneen sohvaa.

- No, mitä ne sano? Ellu kysyi.

- Ei sillä mitään tienaa, ne on niitä rovisiohommia, pää märkänä saa juosta ja firma vie rahat, ja työttömyyskorvauksestahan leikataan jokaisesta tienatusta eurosta puolet pois, ja työkkärihakemuskin viivästyy, siitä on jouluiilo kaukana, kun sitä hakemusta haudotaan tammikuulle asti ja mää oon iliman rahhaa. Minä oon aaton kotona. Piste.

- Niin kai se sitten on, Ellu huokaisi. - Kunhan vain sannoin, en määkkään niin tosissaan.

Rauno jatkoi sohvalla tirsojaan ja mutisi vielä itsekseen:

- Perkeleen lopalisaatio, joulupukinkin ne on jo siihen valjastanneet.